

Budapest

DELBÁCSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Trg Oslobođenja 3. szám, (Wagner palota). Telefonszám: 21-37, éjjel 24-88. Sürgönyc.: „Délbácska“ Novisad Póstatokarékpenztári csekkszáma Zagreb: 46.692.

Novisád, 1928, január 8.

VASÁRNAP

Előfizetési ára: egy óra 40 din; három óra 120 din fél évre 240 din; egész évre 480 dinár. Egyesszám ára hétköznap 1-50 dinár, vasárnaponként 2 dinár. Külföldre előfizetési díj egy hónapra 50 dinár.

Háromkirályok csillaga a Magyar Párt utján

A napkeleti három király a csillag utmutatása szerint elindult és megtalálta a kisdéd Jézust és leborulva imádták, átadván a legnagyobb és legértékesebb ajándékukat: aranyat tömjént, és mirrhát.

A három királyok ünnepe a ragaszkodás, szeretet és hitben való kitartás ünnepe, mert a három király elindulva a csillag vezetése mellett, nem engedte magát semmitől és senkitől feltartóztatni, hanem egyenesen sietett a kisdéd Jézushoz Bethlehembe.

A gondolatok elkalandoznak a mai ünnepen a mostani életbe, hol a rettenetes háboru keserveit, szenvedéseit, gyűlölködéseit éli át az egész világ.

Béke! Minden ország újévi szólamaiban, az egész világ sajtójában ezen a napokon a legtisztább érzésből fakadó cikkek jelennek meg a békéről, kifejezést adva az egész emberiség őszinte békevágának. Ha mindez igaz lenne, ha a béke hő vágyait nem kísérik fegyverek zörgése, mint most Nikaraguában, ha fegyverkezésekről hadihajók építkezéséről nem jönnének híradások a világsajtóban, ugy hinni lehetne, hogy a várva-várt béke, nyugalom, a kulturális fejlődés már nincsen messze és meg is fog valósulni.

A Magyar Párt is, mint kisebbség, telve van az ünnepi hangulat békéjével és őszinte szívvel óhajtja a konszolidált békét.

A magyar kisebbség a megejtett községi választásokon mindenütt szép számmal került be a törvényhatósági képviselőbe. A Magyar Párthoz tartozó magyarok épen a konszolidáció és béke vágyától áthatva léptek az urnák elé és szavazataikkal megválasztott képviselőiknek a mandátumot egy óhajjal adták át, a kérés, nyugodt, erélyes munkáért.

A Magyar Pártnak a legfényesebb, legragyogóbb csillaga a nép bizalma és kívánsága, mely állandóan előtte világít és vezet, hogy az alkotó munkára figyelmeztessen.

A Magyar Párt nem hozhat ajándékot, az ajándék helyett csak a népnek tett becsületes ígéret megvalósítását és arany, tömjént és mirrhát helyett a néptől kapott megbízást hozta a képviselőtestületbe: tekintélytisztelést, alkotmány és törvénytisztelést és erős kitartó munka a nép érdekében.

A Magyar Párt képviselőit ettől a három kitűzött céltől, semmi sem fogja eltéríteni.

Nem fog belemenni sem párt, sem személyi harcokba, nem akar mást, minthogy álljon helyre a képviselőtestület, a tanács, a polgármester a vezetők tekintélye a törvények respektálása és nagy, szorgalmas munka, hogy városunk népe vallás és nemzetiségi különbség nélkül megelégedett legyen.

Dolgozni óhajt a Magyar Párt, hogy a munkanélkülieknek munkát adjon, hogy a nyomort enyhítse. Közmunkák, utak, építések létesítése a költségvetés keretein belül, anélkül, hogy a polgárság súlyosan megterheltesse.

Takarékossággal nagy, szép, egységes, modern, megelégedett polgárságu városá

fejleszteni városunkat. Ez a célja a Magyar Pártnak és nem személyi és pártharcok.

A Magyar Pártot a három királyok példája fogja vezetni.

Tántorithatatlanul fogja követni a fényes csillagot a nép bizalmát és ragaszkodását és sokat, nagyon sokat óhajt dolgozni, becsületesen kitartóan a város és nép érdekében.

A robbantási munkálatok nem vezettek eredményre, Pozsonyt minden pillanatban előnthatik a Duna hullámai

Megtették az előkészületeket a dunamenti községek kiürítésére — A csehszlovák hatóságok mulasztása idézte elő a pozsonyi árvízveszedelmet

Pozsonyból jelentik: A befagyott dunaszakaszon folyó robbantási munkálatok, a pénteki nap folyamán sem jártak eredményre. A helyzet változatlanul kritikus és a Bősig terjedő jégtorlasz továbbra is lehetlenné teszi a felülről jövő esetleges áradat lefolyását.

A Duna szintje állandóan emelkedik és Pozsonynál a víz 52 centiméterrel nyomta fel a jégréteget.

Főleg az a körülmény idéz elő nagy aggodalmat, hogy a vastag jégréteg folytán a fenéken folyó víz, amelynek nyomása egyre erősödik, benyomul a városi csatornahálózatba. Nincs kizárva, hogy a víz a csatornanyílásokon tör elő és elönti az alacsonyabban fekvő városrészeket.

A Csallóközben a Duna csak 10—20 centiméterrel emelkedett, minthogy az ár első sorban a Duna főágán a jég alatt nyomul előre. A Duna mellékágai mindenütt kiléptek medrükből. Egyelőre csak a partokat öntötték el Csallóköz falvai még nem kerültek víz alá.

A hatóságok minden intézkedést megtettek, úgy a mellékágak, mint a főág mentén veszélyeztetett községek kiürítésére.

Pillanatnyilag a helyzet az, hogy a víz szintje állandóan emelkedik és Pozsonynál a jég szintje nem egészen 2 méternyire van már a part szintjétől. Pozsonyban az olvadás állandóan fokozódik. Tegnap a hőmérőskét reggel 4 Celzusz fokról a délelőtti órákban 6 Celzusz fokra emelkedett. A ragyogó napsütés ellenére a jég mozdulatlanul áll a Dunán. A víz állása állandóan emelkedik, erős szél fúj.

A csehszlovák kormány intézkedésére elrendelt robbantási munkálatok során a fenéig álló jégtömbön 50 ekrazitpatront robbantottak fel, de hasztalan, mert a robbantás során szétrepesztett jégtáblák percek alatt újból összefagynak. Tegnap egész nap szakadatlan lőtte a csehszlovák tüzérség a jégtorlaszt, de eredmény nélkül.

Az árvízpusztítás réme a csehszlovák hatóságok mulasztása folytán kísért, mert éveken át elmulasztották a Duna medrének rendszeres kotrását. Így a csekélyebb, zátonyos rész éppen Pozsonynál elősegítette a gyors befagyást

A robbantási munkálatok során tegnap sikerült egy hatméteres szakaszon a jégréteget levegőbe röpíteni. Ez azonban oly csekély rész, hogy semmi jelentősége nincsen. A robbantást a teljes eredménytelenség miatt ma be is szünetetik.

Pozsonyban árvíz-bizottság alakult, amely permanenciában van és preventív intézkedéseket tesz, hogy a beállott melegebb időjárás következtében egyre növekvő árvízveszéllyel szemben a lakosság életének és vagyonának védelmét biztosítsa.

A budapesti földmívelési minisztérium vizrajzi osztályának jelentése szerint, a Duna Komáromnál és Baja—Bogojevo között apad, máshol árad, Pozsony—Oroszvár között és Paksnál közepes, másutt alacsony vízállásu. A tegnapi vízállások: Passau 155, Stein —110, Komárom 96, Budapest 104, Baja 182, Paks —39. A jég Pozsony és Dunaremete és Dunapentele—Mohács között áll, Budapestnél gyengén zajlik. A Duna Budapestnél még 5 méterrel emelkedhet, a legcsekélyebb veszély nélkül. Jelenleg Budapestnél a folyam olyan alacsony vízállásu, hogy árvízveszélyről szó sem lehet.

A késő éjszakai órákban vett értesülés szerint a tegnap délutáni robbantások némi sikerrel jártak és a megindult jégtömeg egy része lassan lefelé uszik a Dunán. A Duna csehszlovák partjait, tegnap délután óta, mintegy két kilométeres hosszúságban katonaság tartja megszállva.

Bécsi jelentés szerint, tegnap délután egyszerre négy helyen megindultak a robbantások a Duna jegén. Hainburgnál a jég mintegy 700 méter hosszúságban megrepedt. Rianás képződött. Valószínű, hogy a lent folyó víz ereje hasította fel a jeget, hogy utat törjön magának a továbbfolyásra a felszinen. A bécsi filmvállalatok engedélyt kértek az osztrák hatóságoktól, hogy a rianásról *észak-sarki filmfelvételeket* készíthessenek.

Tegnap délután Olmützből újabb 10 vagon ekrazit érkezett Pozsonyba. A nagy hatóerejű robbantóanyagot az esetleges további robbantási munkálatok során használják fel. A hatalmas ekrazit tömeg megérkezése előtt fél órával kigyulladt a robbantóanyag raktár közelében épült egyik fabarak. A tűz kitörése pillanatában a raktár üresen állott. Ha a tűz az újabb ekrazit-rakomány kivonnirozása után tör ki, rettenetes katasztrófa támadt volna.

A pénzügyi hatóságok revízió alá veszik az összes iparengedélyeket

Minden kereskedelmi vállalat cégjegyzésre köteles - Súlyos intézkedések az iparengedélyek revíziója körül

Az adóügyi vezérigazgatóság az illetéktörvény 52-ik szakaszának szabályos és egyseges alkalmazása céljából az összes vajdasági pénzügyigazgatóságokhoz magyarázó rendeletet bocsátott ki, amelyben a cégjegyzésekről és az iparengedélyek felülbélyegzéséről intézkedik. A rendelet szövege a következő:

1. Valamennyi kereskedelmi cég, amelyekre vonatkozólag a saját tartományi területén érvényben levő speciális törvények értelmében fennáll a cégjegyzési kötelezettség, a területén levő illetékes törvényszéknél köteles cégjegyeztetni magát.

2. A cégjegyzés után az az illeték fizetendő, mely az illetéktörvényben van megállapítva.

3. A kötelező cégjegyzés elmulasztása az illetéktörvény 52-ik szakasza értelmében kihágásnak minősítetik és büntetettik, amennyiben az ilyen illetékkihágás nem vonatkozna az 1925 évi augusztus, szeptember, október és november hónapokra kiterjedő tizenkettedekről szóló törvény 55-ik szakaszára.

4. A kötelező cégjegyzés elmulasztása mint illetéki kihágás büntetendő, tekintet nélkül arra, vajjon ez a mulasztás beleütközik-e a kereskedelmi törvény erre vonatkozó büntető rendelkezéseibe, mert ez esetben a cégjegyzésre kötelezett egyén két alaptörvény rendelkezései ellen vétett.

5. Az illetéki kihágás tehát abban az esetben is alkalmazást nyer, ha ez a kihágás más törvények alapján is büntetés alá esik.

6. A kihágási eljárás lefolytatására az a hatóság illetékes, amely az illető kereskedelmi cég bejegyzésére illetékes.

7. Iparengedélyek után, amelyek olyan üzletek vezetésére adnak jogot, amelyek az illető jogterületen érvényben levő törvényes rendelkezések szerint cégjegyzésre nem kötelezettek, ugyanaz az illeték fizetendő, mint amely az illetékdíjszabásban a cégjegyzésre van előírva. Ezt az illetéket azok az üzlettulajdonosok fizetik, akik 1923 november 15-től

folytatják üzleteiket, valamint azok a cégek, amelyek 1923 november 15-ike előtt is működtek, de az iparengedély után nem fizettek illetéket, amelyet az akkor érvényben levő törvényes rendelkezések értelmében kellett volna fizetniük.

8. Amennyiben ezen rendelkezés hetedik pontjában előírt kisebb illeték lett az iparengedély után kiróva, a különbözet két hónapon belül utólag befizetendő. Azok ellenben, akik annakidején az előírtnál kisebb illetéket fizettek le, most nem vonhatók felelősségre. Fenti rendelkezések végrehajtása tekintetében a pénzügyőrség közegei felhatalmazást nyertek, hogy sürgős revízió alá vegyék az összes iparengedélyeket. Ez alkalommal összeírják mindazokat az üzlettulajdonosokat, akiknek az iparengedélye a fenti szempontból kifogás alá esik. Az illetékes pénzügyi hatóságok az összeírás után felszólítást intéznek az illető cégekhez, hogy az iparengedély után fizetendő differenciát egy hónapon belül önként fizessék be. A befizetés elmulasztása végrehajtási eljárást von maga után, amely esetben az illető fél a végrehajtási költségeket is köteles viselni. A végrehajtás további 30 napon belül lefolytatandó.

9. Mindaz, aki bármilyen üzletet folytat, amelyhez a jelen rendelet 7-ik pontja értelmében iparengedély megkivántatik s az illető cégtulajdonos az ilyen iparengedéllyel nem rendelkezik az illetéktörvény 52-ik szakaszának rendelkezései értelmében büntetettik.

10. Az illetékes rendőrhatalóságnál bejelentendők mindazok az üzletek, amelyekre vonatkozólag a bejelentési kötelezettség fennáll. A bejelentés után az illetéktörvényben előírt illeték fizetendő. Aki az illetékes rendőrhatalóságnál nem jelentette be üzletét, az illetéktörvény 52-ik szakasza értelmében büntetettik, tekintet nélkül arra, vajjon ez a mulasztás beleütközik-e más törvények büntető rendelkezéseibe vagy sem, kivéve azokat az eseteket, amelyek az adóügyi vezérigazgatóság 1927 évi október 11-én kelt 116.760 sz. magyarázó rendeletében felsorol.

A „Vörös Kereszt” noviszádi népkonyhájában hat nap alatt 630 ételadagot osztottak ki a szegények között

Fáradhatatlanul dolgozik a hölgybizottság — Az első napon csak 25 szegény jelentkezett, másnap már száznegyven — A görög keleti ünnepekre húst kaptak a szegények

A noviszádi Népkonyhában lázas tempóban folyik a munka. Csak hatodik napja, hogy megnyitották s máris megindult a szegények özöne a városháza souterrain helyisége felé, ahol jótékony hölgyek felügyelete mellett óriási üstökben készül a kitünő, ízletes ebéd. Most már tömegek élmezéséről van szó. A meleg napsütésben is fázósan dideregnek Noviszád szegényei, férfiak, asszonyok, gyermekek. Első nap, amikor még nem terjedt el a jótékony intézmény híre csak huszonötven jelentkező ebédért, másnap már száznegyvenen vonultak fel az éhségcsillapító konyha felé. Türelmesen várokozni szoktak a pincefolyosón, a Vörös Kereszt egyik alkalmazottja pedig listából olvassa a szegények névsorát. A Vörös Kereszt ugyanis — igen helyesen — összeírta a jelentkezőket s most hatóság fogja felülvizsgálni, nem történnék-e visszaélések. Mert a szegénységnek is vannak konjunktura lovagjai. Akik nem szorulnak a szegények mannájára s akik talán az igazi éhezőt rövidítik meg.

A konyhában a „Vörös Kereszt” nagyszerű hölgyei sűrűnek-forognak s ott van mellettük a fáradhatatlan buzgó Ruzsics főtitkár. Mindenre kitéjed a gondja, számlákat likvidál, a helyiség kicsinosításán fáradozik, itt-ott tárcsával szolgál, felügyel s mindenkihez van egy-egy buzdító, vigasztaló

szava. A konyha pompásan működik. Nem szereplési viselkedésből járnak ide a hölgyek, hanem valóban jótékonyt gyakorolni. Ott látjuk állandóan a lelkes, nemesszívű Vulkónét, Nenadovic dr-t, Pavlasz Ignját, dr. Vilt Vilmosnét, Hahn Malvint és mindmennyi asszonyi harcost a jótékony szolgálatában. A szegények a konyhaablakon keresztül kapják az ételt, két hölgy osztja el az adagokat. Egy-egy személyre fél liter főzelék és fél kiló kenyér. A gyermekes családok több adagot is kapnak, amelyet hazavisznek a családi asztalra. Csak most látni, mennyi a szegény ember Noviszádon. Éhes, sápadt, fakó arcok merednek felénk s szinte összeszorul a szívünk a nagy nyomor láttára. Két diszkrét szegény is a népkonyhában csillapítja éhségét, két intellektuális, aki valamikor jobb napokat látott. A szerencsétlen teremtek szinte mohó étvágyal fogyasztják el a meleg ételt.

Pénteken, szerb karácsony előtti napon 125 liter főzelék és 75 kg. kenyér került kiosztásra. Karácsony első napján dr. Vilt Vilmosné és dr. Borota Brankóné gulyáshúst és nagyszerű főzeléket osztottak ki a szegények között, akik könnyes szemekkel köszönték meg a hölgyek jóságát. Mégis csak huszonnégy karácsonyra az üres asztalokra!

A népkonyha

hat nap alatt hatszázharminc étel-

Magyar választók!

A választói névjegyzékek hivatalos kiigazítása 1928. január 31-ig történik a városházán. Azok a választók, akiknek nincsen szavazati joguk járjanak el választójoguk megállapítása érdekében a hatóságoknál.

adagot osztott ki a szegények között.

A karácsonyi ünnepekre a népkonyha részére több adomány folyt be. Az autonóm klub 200 dinárt adományozott, Popov Anka befűt paradicsomot, Dungserszki Dóra, dr. Vilt Vilmosné és dr. Pavlasz Ignját né huszadmagával járultak hozzá. A „Poszesztrima” női egyesület ezer dinár értékű élelmiszert gyűjt össze. További pénzbeli és természetbeni adományok vagy a Vörös Kereszt irodájában vagy a Népkonyhában vétetnek át.

A „Vörös Kereszt” és a noviszádi jótékonyági egyesület népkonyhaakciója további támogatásra szorul. Itt mindenkinek, nemzeti-ségi és felekezeti különbség nélkül össze kell fogni, hogy a szegények egyetlen ingyenes népkonyháját szilárd alapokra fektessük. Ez az intézmény Noviszád szívének tükré. Az éhező gyermekgenerációt kell megmenteni, a beteges, öreg, munkanélküli felnőtteket támogatni, lelket, vigaszt önteni a gyámoltalanba, az éhezéstől agyongyötört szervezetbe. Saját magunkon segítünk, ha segítünk a nyomoron.

Felerészben szerb, felerészben magyar jelöltekből alakította meg előljáróságát Bácskogradiste

Bácskogradistéről jelentik: Bácskogradiste képviselőtestülete január 5-én tartotta alakuló ülését. Az alakuló gyűlés megtartása azért késett, mert a községi választások ellen a hivatalos radikálisok felebbezést adtak be. A gyűlésen Katyanszki főbíró nem jelent meg és így a korelnöki tisztelet, a magyarpárti Kovács Mihály községi képviselőtestületi tag töltötte be. A jegyzőkönyvet Katyanszki Isza jegyző vezette, akit Glavaski jegyző helyébe helyeztek a Bácskogradistéba. Glavaski a volt jegyző egyébként csak a hivatalos ügyeket adta át az új jegyzőnek, a jegyzői lakást nem és így Katyanszki jegyző most, a hivatalban lévő adóügyi jegyző természetbeni lakását akarja elfoglalni.

A gyűlésen a negyventagu községi testület valamennyi képviselője megjelent. A pártok erőviszonya, a képviselő testületi ülésén a következőképpen oszlott meg: szerb blokk párt 14, magyar párt 14, hivatalos radikális 12. A szerb blokk párt, a magyar párttal közös listára szavazott és így a szavazásnál döntő fölénybe került. A többségi koalíció előzetes megegyezése értelmében a községi előljáróságot felerészben blokkpárti szerb, felerészben magyar jelöltekből alakították meg és a megejtett választás, az alábbi eredményel végződött: Közigazgatási bíró: Knezsevit Nitya, törvénybíró: id. Kovács Mihály, községi pénztáros: Mirilov Szevén, adópénztáros: Kovács Ferenc I., esküdtek: Brankov Szevén (Maxim), Garity Vlada, Cseh János, Vince István.

A többségi koalíció megegyezése alapján, a még betöltésre váró községi állásokba is felerészben szerb, felerészben magyar jelölteket állítanak és így minden valószínűség szerint, az adóügyi jegyzői állásba is magyarpárti jelölt fog kerülni.

— Elhújasodásnál, községnél és cukorbetegségnél a természetes „Ferenc József” keserűviz javítja a gyomor és a belek működését és előmozdítja az emésztést. Az anyagcserebántalmak gyógyító eljárásainak több kutatója megállapította, hogy a **Ferenc József** viz-kúra nagyon szép eredményhez vezet. Kapható mindenütt.

Teljesen modernizálják és új gépekkel szerelik fel a csébi sörgyárat

Az üzem termelőképességét évi huszezerről ötvenezer hektoliterre emelik fel

A Dungszy-féle csébi sörgyár a háboru előtt még régi rendszerű, de elég jó hírnévnek örvendő üzem volt. A háboru után a sörgyár tulajdonosa nagyszabású átalakításokat végeztetett a gyárban s miután a régi rendszer nem vált be, a főzőüstöket gőzfűtésre szereltette át. A forgalom azonban az utóbbi időben olyan nagy mértékben megnövekedett, hogy a tulajdonos szükségesnek látta az üzem újbóli átalakítását: Dr. Dungszy Gedeon tehát a legmodernebb és legújabb típusú gépekkel szerelteti fel a gyárat s az üzem évi termelőképességét huszezerről ötvenezer hektoliterre emeli fel. A sörgyárral kapcsolatosan új jéggyár épült, amely műjéggel látja el az üzemet.

A nagyszabású átalakítási munkálatok folytán ismét nagyszámu munkanélküli jut keresethez. Az építési munkálatokat Schmidt Fülöp építőmester vezeti. A gyár régi és tapasztalt sörfőzője Stöhr Károly az őszi idény óta kitünő minőségű pilseni sört is gyárt.

Véres határvillongás a lengyel-litván határon

Varsóból jelentik: A Kurjer Poranni jelentése szerint a litván határőrök a novswienciányi határszakaszon eddig ismeretlen okból eltávolították a lengyel határjelző cölöpöket. A litván határőrök ezután heves puska-tüzelést indítottak az arra közlekedő egyik lengyel határvédelmi őrző ellen. A lengyel járőr viszonzta a tüzelést és litván területre szorította vissza a támadókat. Tüzelés közben az egyik litván katona halálos sebet kapott.

Veszedelemes tüzvész pusztított az egyik budapesti kórházban

Budapestről jelentik: Tegnap a kora délutáni órákban a Gyáli-uton levő Szent László járványkórház egyik barakja kigyulladt.

A lángok csakhamar elborították a fabarakokat, amelyekben a járványtelep konyhája volt elhelyezve. A helyiségekben tartózkodó személyzet idejekorán kimenekült az épületből.

A tüzoltók először a környékbeli barakokat ürítették ki és a betegeket, a legtávolabb eső helyiségekben helyezték el. Iszonyú küzdelmet vívtak a tüzoltók a tüzzel, hogy továbbterjedését az erős szélviharban megakadályozzák. A lángok már-már belekaptak a szomszédos barak tetejébe, amelyből alig néhány perccel előbb telepítették ki a betegeket.

Több mint egy órai megfeszített munka után sikerült a tűz pusztítását megfékezni, úgy, hogy a kivonult tüzoltók eltávoztak és őriséget hagytak hátra. Az elégett barakban a konyha, az ételmezési raktár a teljes ételkészlettel és más kórházi felszereléssel együtt porráégett. A vizsgálat megindult annak megállapítására, hogy mi okozta a veszedelemes tüzet.

— Nyomtalanul eltűnt Moszkvából a kínai ügyvivő, két követségi attasé és 45 kínai diák. Párisból jelentik: Pekingből közli a Chicago Tribune, hogy moszkvai jelentés szerint az ottani kínai ügyvivő, két követségi attasé és 45 Moszkvában tanuló kínai egyetemi hallgató eltűnt a városból. Attól tartanak, hogy börtönbe vetették és a kantoni vérengzések miatti bosszúból legyilkolták őket.

Keztyük

mosása kényelmesen, körülményesség nélkül!

Pillanatok alatt, mint ameddig egy kézmosás tart, kifogástalan tisztára moshatjuk szarvasbőrkeztüinket. Mosás után a keztyük simulékonyak és puhák maradnak. A finom habban való mosás a kéznek nem árt — ellenkezőleg, a kezeket még finomabbá és bársonyossá teszi. A Hattyu-szappanforgács annyira enyhe és kellemes, mint akár az Elida-szappan.

Használati utasítás:

Huzzuk fel a keztyűt és mossuk langyos »Hattyu«-szappanforgács oldatban épügy, mintha a kezünket mosnánk, majd öblögessük ki többször langyos vízben. Az utolsó öblögető vízben oldjunk fel egy kevés Hattyu-szappanforgácsot, máltal a keztyűk ép oly puhák lesznek, mint új korukban voltak. A keztyűket elővigyázatosan kell azután lehozni, hogy a kéz formáját megtartsák, esetleg kissé felfújni és szárítani felaggatni.

Hattyu-Szappanforgács

való mindenhez, amit magunk mosunk és senki másra nem bízunk

Pusztító orkán zugott végig Anglián és Középeurópán

Angliában a vihar több halálos áldozatot követelt — A Themse kilépett medréből és vízzel árasztotta el London egy részét

Londonból jelentik: Tegnap egész Angliában óriási vihar tombolt, amely több helyen nehéz teherautókat fordított fel, épületeket döntött romba és több helyen megakadályozta a vasuti közlekedést. A beomló épületek hat ember halálát okozták, a kisebb-nagyobb sebesülések száma pedig igen jelentékeny. A vihar lecsillapodása után a Themse újból áradni kezdett, mégpedig ezuttal London belső negyedében, a Westminster és a City alacsonyabb fekvő uccáiban.

Közvetlen éjjel után a víz behatolt a parlament épületébe, amelynek egyik terrasa és a főudvar, tegnap hajnali egy óra óta víz alatt áll.

A Themse-parti villamosközlekedést teljesen be kellett szüntetni. Több helyen a rendőrség és tüzoltóság mentette ki a házakból a bentszorultakat, akiket mivel hajléktalanokká váltak, kórházakban kellett elhelyezni. A Themse emberemlékezet óta nem ért el ilyen magasságot.

Az orkán, amely a legutóbbi évek legnagyobb vihara volt, Londonon kívül különösen Anglia északkeleti részeiben pusztított, ahol

a szél időnként az óránkénti 85 mérföldes sebességet is elérte. Hat ember életét veszítette és százakra rúg a súlyos sebesültek száma.

Rendkívül nagy az anyagi kár is. Számos uccát teljesen elzártak a kidöntött fák, amelyek több esetben autókra és omnibuszokra zuhantak. A vonatok is elakadtak. Nottinghamban, a szél számos háztetőt elsodort. A városokban több mint 20 embert kellett kórházba szállítani. Balfastban lezuhant egy állvány, amelyen nyolc ember dolgozott. A munkások negyven méteres mélységbe estek és valamennyien súlyosan megsebesültek. Három közülük lábtörést szenvedett.

Az elmúlt éjjel a Themse nagyobb területeket árasztott el Batterssea, Poplar és Greenwich vidékén is. Magában Londonban három partmenti negyed szintén víz alá került. A partmenti uccákban a víz 4—5 láb magasan áll úgy, hogy az alsóbb városrészek lakói kénytelenek voltak ideiglenesen kiköltözni. A norseferri uccában egy ember, akit az áradás álmában lepelt meg, a vízbe fulladt. A parlamentben a víz reggelre elérte a nagy oratorony lábát. Legtöbb bajt az áradás a Charing Crossnál és a Waterloo hidnál okozta. A rakodóparton sorbanállanak a megfeneklett és összegyűlt villamosok. A Cleoptaránál vizesések támadtak. A Black Friarson egy gyakorlóhajó az ucca magasságába került. A Westminster hid két oldalján a hidalatti átjáróban négy lábnyi magasan áll a víz. London környékén, a hammersmithi

hid közelében a mélyebben fekvő részek mind viz alá kerültek.

Budapesti jelentés szerint, tegnap reggel óta hatalmas északnyugati és északi szél pusztít városzerte. Budapesten 72 kilométeres sebességgel tombol a szél. A hatalmas orkán mindenféle nagy károkat okoz. Különösen az épült házakat rongálja és sokhelyen még a tetőtartó gerendákat is széttörte. A vihar cégtáblákat sodor magával, bádogleklámokat szakít le a falról és mindenféle vakolat-törmelékek és hulló tetőcserepek jelzik pusztítását. Az uccákon siető emberek alig tudnak megbirkózni a szél erejével. Ennek következtében igen sok kisebb-nagyobb baleset történt. A Kosuth Lajos téren Beck Vilma tisztviselőnő elcsuszott a sikos uttesten, az erős szélrohamtól egyensúlyát veszítette és mindkét lábát eltörte. Obudán az egyik házban a leszakadt tető darabjai Molnár Dénes munkást olyan súlyosan sebesítették meg, hogy koponyacsontrepedést szenvedett.

Tegnap reggel óta a budapesti mentők

valamennyi autója és kocsija munkában áll, hogy segítséget nyújtson a szélvihar sebesültjeinek. A Madách ucca 5. számú házat teljesen összedöntötte a szélvihar. Emberéletben nem esett kár, mert a lakók még idejében kimenekültek a beomló falak közül.

Bécsből jelentik, hogy a tegnapielőtti szélvihar és eső több épületben kárt tett és áradást idézett elő. Több ember megsebesült. Salzburgi híradás szerint, az egész tartományban heves orkányszerű vihar dühöngött, amely jelentékeny károkat okozott az épületekben. A távíróvezeték Innsbruck felé megrongálódott.

Badenben és Salzburgban a vihar nemcsak a távíró s telefonvonalakat rongálta meg, hanem az épületekben is kárt tett. A Semmering környékén hatalmas hóvihar dühöng. Stuttgarter távirat szerint, a nagy vihar következtében, egy württembergi személyszállító gőzös a bodeni tó közepén csavartörést szenvedett és csak nagy nehézségek árán sikerült a gőzös hatvan utasát kimenteni.

„Hat forintra“ drágult a tojás darabja a pravoszláv karácsonyi ünnepekre

Általános drágulás minden vonalon - A karácsonyfa is eltűnt a futaki uti piacról - Most sincs pénzük az embereknek

A pravoszláv karácsonyi vásár sem indult kedvezőbb anspiciumok mellett, mint a katolikus ünnepek alatt. Az emberek most is félve kerültek az üzleteket s a kereskedők most is ölbetett kézzel lesték a karácsonyi kuncsaftokat, akik kizárólag a karácsonyi kirakatokban lettek gyönyörűségeket. Pedig az időjárás megenyhült, a vonatok is rendszeren közlekedtek s éppen csak a feneketlen noviszádi sártenger emlékeztetett arra, hogy ezuttal is fekete karácsony köszöntött be. Mintha a természet is jelezni akarta volna, hogy az emberiség, bármilyen felekezeti legyen az, fekete ünnepekre ébredt. A vigasztalan üzletelenség jegyében bonyolódott le tehát a karácsonyi vásár forgalma, amelynél

szomorubbát, sívárabbat el sem lehet képzelni.

A pravoszláv karácsonyi ünnepek egyetlen meglepetése az, hogy az élelmisze piacon drágulás állott be. A piaci árusok már napokkal azelőtt jelezték a bekövetkezendő drágasági hullámot, amelyet a pesszimisták a fagyhullámmal szerettek volna bizonyos rokoni nexusba hozni. Így azután a háziasszonyok az ünnepek előtt arra a kellemtelen megállapításra jutottak, hogy a tojás ára

szinte egyik napról a másikra két dinárról három dinárra szökött fel.

A piaci árusok természetesen alaposan kihasználják a konjunkturális érdeklődést a tojás és a tejtermékek iránt. Ilyenkor ünnepek előtt minden rendes háziasszony kalácsot és dióspatkót süt s így azután érthető, hogy a tojásnak nagy kelendősége van. A csekély kínálat folytán csakhamar minden élelmiszercikknek alaposan felszökött az ára s miután a tojás iránti kereslet vezetőszerpéhez jutott, a piaci árusok rövidesen kimondták a lesújtó szentenciát:

— Darabja „hat forint“, nem adhatjuk olcsóbban!

Tizenhét ember vesztette életét és tíznek nyoma veszett a berlini borzalmas robbanás során

Berlinből jelentik: A rendőri nyomozás eredménye szerint, a Landsberger Alleen történt robbanás halálos áldozatainak száma nem olyan nagy, mint ahogy idáig gondolták. Eddig 16 halottat találtak és még 10 ember hiányzik. A ház életbenmaradt lakói egyes esetekben a legnagyobb határozottsággal felfismerték a halottakat, később azonban a hozzátartozók megállapították, hogy más személyről van szó. Ez az oka annak, hogy egynémely halottat kétszer jegyezték fel elvesztettnek.

A megejtett tűzvizsgálat megállapította, hogy az ammoniak-gép, amelyet motor hajtott, teljesen sértetlen maradt. A robbanás okozta pusztítás, jellemző képét mutatja a világitógáz-robbanásnak. Az ügyészség vizsgálatot indított a felelősség kérdésének tisztázására.

A borzalmas robbanás ügyében tegnap délután tartották meg a helyszíni szemlét, amelyen az államügyészség, a bűnügyi rendőrség, az építkezési rendőrség és a gázművek képviselője vett részt. Hirszerint a szak-

értők, a végleges szakvélemény fenntartásával, — amely a beomlott ház, egy még hozzá nem férhető pincehelyiségének megvizsgálásától függ — azon a nézeten vannak, hogy gáz-robbanás történt.

A hiányzó személyek közül tegnap délután kettő jelentkezett, míg az eltűnt Jacke nevű 21 éves fiatalembert holtan találták meg.

A halottak száma így 17-re emelkedett, a sebesültek közül pedig még 5 fekszik kórházban.

Károly volt román trónörökös érdekében megszervezett összeesküvést leplezett le a török rendőrség

Angorából jelentik: Az Ackham című lap azt írja, hogy a török rendőrség Károly román extrónörökös érdekében megszervezett román összeesküvést fedezett fel. A kormányzó és a rendőrfőnök az újságírók kérdésére kijelentette, hogy nincsen semmi tudomása az állítólagos összeesküvésről. Az a volt román tiszt, akit az összeesküvés vezetőjének mondanak, az egyik lapban úgy nyilatkozik, hogy az összeesküvéssel semmiféle kapcsolatban nem áll. A nyilatkozathoz hozzászólja, hogy leközelebb személyes okokból valószínűleg Párisba utazik.

A párisi Petit Parisien bukaresti jelentése szerint Condescu tábornok, Károly herceg javainak kezelője, a román kormány hozzájárulásával Párisba utazik, hogy a herceg tudomására hozza a Ferdinánd király örökségének felosztására vonatkozó végleges okmányt. A kiküldetésnek nincs semmiféle politikai jelentősége. A Quotidian közli a Politika és a Dimineata román lapok híreit, amelyek szerint a román kormány napjai megvannak számlálva. A nemzeti parasztpárt februárban, vagy márciusban kormányra lép. A lapok szerint szó van Maniu Gyula küszöbön álló párisi utazásáról.

Betörés fényes nappal a temerini dobrovoljáctelepen

Giric Pálné disznókat adott el a napokban. A pénz azonban meg se melegedett a bukszájában, már vizkereszt napján délután négy órakor ismeretlen tettes dobrovoljác-telepi lakására betört s egyik kezében késsel, megragadta az asszonyt s pénzt követelt tőle. Az asszony ijedtében odaadta a sertésekért kapott ezernyolcszáz dinárt, mire a betörő ökölrel olyan súlyos ütést mért a fejére, hogy összeesett. A betörő ezalatt kezeket oldott. Az asszony mikor magához tért, bejelentette az esetet a csendőrségen, amely azonnal megindította a nyomozást.

Összeégette magát egy temerini uriaszony

Guelminó Józsefné, a kath. kör vendéglőse nejének konyhájában csütörtökön este a hajsütéshez szükséges spirituszegő valami véletlen folytán feldőlt s a kiömlő spiritusz lángot vetett, amitől Guelminóné ruhája is tüzet fogott. Guelminóné nem vesztette el lélekjelenlétét s a földre vetette magát. Eközben az asszony segélykiáltására a konyhába rohant férje is, aki a földön fetrengő feleségét vízzel öntötte le s így az égő ruhát eloltotta. Ekkorra azonban az asszony oly súlyos égési sebeket szenvedett a jobb oldalán, hogy most betegen fekszik s felgyógyulásához hosszabb időre lesz szüksége.

NAGY ÁLARCOSBÁL

január 14-én, szombat este fél 9 órakor a Hotel Szloboda nagytermében. Belépődíj 15 dinár. Rendezi Rosenbergtáncosnő. Délután 3-6-ig: Gyermekbál.

Azelőtt: vesződés és gondok — Ma: vidám napok!

BOLCS KATÓ

Bölcs Kató élvezi az életét! Nem kinlódik rumplival, dörzsöléssel, — Radionra bizza a mosást, az helyette elvégzi a munkát!

Radion egymaga mos!

»Radiont hideg vízben feloldani!
Az előzőleg beázott szennyeszt az oldatba tenni, — 20 percig kifőzni, — öblögetni!«

A fehérnemű tiszta, vakítóan fehér lesz!
Dörzsölés és rumplizás: haszontalan munka és vesződés! Tönkre teszi úgy a fehérneműt, mint a kezeket! Vagy tán: megszépít?

**Radion az ideális mosószer
kiméli a ruhát!**

A HŐS.

Irta: SZEGEDI ISTVÁN

Ez az Alborák békebeli jogász volt, mint ahogy békebeli a figura, amelyről a nevének kapta. Ez a szó Alborák, ma már nem jelent semmit, eltűnt és elenyedt abban a nagy operenciás tengerben, amely mögött titokzatosan terjeszkedik a mult felejthetetlen világa: a béke.

Nem is tudom, hogyan jutott eszembe ez a történet, felmerült a rettenetesen rég való időkben, jogászkoromból, mely huszezeresztendőss messzeségből int felém amaz operencia tulsó partjáról. Annyi bizonyos, hogy felmerült a feneketlen kutak mélységénél mélyebb víz alól, most nem megy ki a fejemből és el kell mondanom.

Alboráknak a század elején azt a nagy- orru, hajlothátú, vékonypénzü legényt nevezték aki olyan átmenetiféle volt az álhírlapíró, az alkalmi ügynök és a színházi befentes között. Alborák volt a lapunk barátja, aki álhíreket hozott a szerkesztőségbe és kölcsönkért koronákat iparkodott elvinni értük.

A mi Alboráknak messze állt mindentől, tisztán csak külsőségeken mulott, hogy rajtaszáradt ez az elnevezés. Mert hát olyan hatalmas orra és görnyedt háta volt, meg hát olyan vékonypénzü volt az istenadta, a szél majd hogy el nem vitte szegényt.

Ezekkel a hátrányokkal megterhelten eléggé sulyosan cipelte a jogelmélet terheit, amelyek abban az időben nem annyira a tulfeszített tanulás, még kevésbé az élet folytatásához szükséges anyagi javak megszerzésében állottak, hanem egész másfajta művészetekben való jártasságot igényeltek.

Különösen három dolgot kellett nagyszerűen tudni: kártyázni, táncolni és verekedni. Inni tudni nem kellett, azt a muszáj nélkül is tudott mindenki.

Ami a táncot illeti, Alborák eleve lemondott az érvényesülésről. A jogászbálon minden adminisztratív teendőt elvállalt, csak hogy ne kelljen a parketten szerepelnie. Itt helyzete egyszerűen lehetetlen volt.

A kártyaasztalnál már inkább megállotta helyét. Bihari gyermek volt, már a pólyában színes lapokkal játszadozott. Saját előadása szerint sokkal előbb ismerte a makk felsőt, mint a nagy A betűt.

Ez volt a veszte. Egyébként hallatlanul szerény, csendes fiú volt, mindenkinek kitért az utjából, mert aztán a harmadik művészetben: a verekedésben igazán reménytelen volt a helyzete.

A könnyű olasz kard is mázsás teher volt pipaszár karjának és a revolverdörrenés nagy távolságból is idegsokkot idézett elő nála.

Alborák mindezt nem gondolta végig, amikor Fáy Sanyival összeszólközött a kaszinóban. Valami kalabriasz-affér támadt köztük. A felvevőt fogták közre és Alborák nem azt a kártyát hívta, amelyet Fáy szerint hívnia kellett volna.

Alborák véres szemekkel ugrott fel. Hogy őt ne tanítsa akárki kártyázni. Az „akárki” szíven szurta Fáy Sanyit, aki erős volt, mint a fiatal bika” és iszonyuan önértetes.

Bizony, felemelte hatalmas tenyerét és Alborák sovány képére tapasztotta.

A kibicek körében nagy konsternációt keltett az esemény. A lovagias ügyek egyébként is felverik a maguk hullámaikat, de ebben az esetben az izgalom tetőpontra hágott.

Fáy Sanyi a legfélelmesebb kardvívó volt és harminc lépésről keresztül lötte a pikk-ászt. És Alborák?

Amikor feltámolygott, feldagadt arccal, hihetetlen nyugalommal Fáy Sanyi elé lépett.

— Ön hallani fog rólam, — mondotta és gyors léptekkel távozott a kaszinóból.

A pisztolypárbajt a nagyerdőben vívták, Alborák lött először. Amikor a pisztolya eldőrent, halálraváltan esett össze a fűben.

Az orvosok odarahantak.

— Sokk — mondották fejcsóválva. A segédek az oldalukat fogták a kacagástól.

Fáy Sanyi unottan lóbálta a pisztolyát. Végül is lőbotta és odament Alborákhoz, aki lassan magához tért.

— Bocsáss meg, kedves barátom, — szólt Fáy Sanyi kezét nyujtva. — Igazán, őszintén sajnálom.

Azután a segédekhez fordult.

— Ne nevessetek. Minden tisztelettel megérdemel az, aki ilyen gyöngye idegzetten kiáll a halál elé. Alborák igazi hős és máttól fogva legjobb barátom.

Este nagy vacsora volt a kaszinó külön termében, ahol Alborák ült az asztalfőn, Fáy Sanyi pedig, mint házigazda, köszöntőt mondott a férfias bátorságra általában és Alborákra különösen.

Japánban megszűnt a kimonoviselet

Londonból jelentik: A japán szüffraszettek mozgalmát indították a kimono ellen. Évszázados japán női divat ad ezzel helyet az európai viseletnek. Fusae Icsikavo kisasszony a japán szüffraszett-mozgalom vezetője így nyilatkozott erről a mozgalomról egy londoni újság tokiói levelezőjének:

— A japán nők nagyrésze már alkalmazkodni igyekezik az európai kulturához még a ruházatkodásban is. Szép és festői a kimono, de erről is hajlandók már lemondani a japán nők. Hiszen elmúltak már nálunk is azok az idők, amikor sok volt a pénz és bőven telt selyemre. Ma már a leggazdagabb japán nők is takarékoskodnak és lehetőleg más, olcsóbb, de azért eléggé finom és díszes szövettel helyettesítik a selymet. A kimono, ha selyemből készül, rendkívül drága. Annyiba kerül, amennyiből tíz, európai divat szerint készült, elegáns kosztümöt lehet csináltatni. A japán szüffraszettek az én vezetésemmel harcot indítottak a kimono ellen, mely most már halálra van ítélve. E mozgalmunk egyik eredményének tekinthető az is, hogy a japán iskolásleányok már európai viseletben járnak az iskolába. A fiuk már régebben magukra öltötték az európai diákruhát. Rövid idő múlva alkalmasint már annyira fog haladni ez a mozgalmunk, hogy a japán férfinek, ha kimono-t akar látni, Európába kell mennie a pazarló divathölgyekhez.

Nyugodt ház

— És mondja csendes ez a ház?

— Kiveheti egész nyugodtan. A régi lakót is fényes nappal gyilkolták meg és senki sem hallotta.

Orvosnál

— Mélyet sóhajtson, aztán mondja háromszor: Harminchárom...

— Kilencvenkilenc.

Ujévi cselédszerződés Temerinben

Emberemlékezet óta divik Temerinben az ujesztendei cselédszerződés. Temerinben ugyanis annyira szegény, hogy a község lakosságának legalább is a fele a munkaadók, cseléd tartók kenyérére szorul. Temerin község lakossága ezidő szerint meghaladja a tizenkét ezret. Ennek a számnak ötven százaléka tehát vagy mint konvenció cseléd, vagy mint béres, vagy háztartásbeli cseléd, vagy mint földmunkás, sokszor idegenben kénytelen kenyerét keresni. Sokan eljárnak kubikolni más községek határába is. A szeptemberi országgyűlési képviselő választások alkalmával mintegy négyszáz szavazópolgár nem vett részt a szavazáson azért, mert a gombosi dunagátak építésével foglalkoztatták őket mint kubikmunkásokat. Sokan a kamenicai szőlőkben mint szőlőmunkások dolgoznak nyáron át, ahová hetenkint százával szállítja őket a sztáribecseji személyvonat heti eleséggel s egyéb batyúval a hátukon. Ezek szombaton délutánonként újra meg újra hazatérnek övéikhez, hogy hétfőn újra nyakukba vegyék a batyujukat. Mások másfelé szoródnak szét. Sokan a tanyákra szerződnek mint kocsisok, ismét mások béresnek. A leányok Noviszádra cselédeknek. Ujév napján van azután a cselédszerződésnek a nagy napja.

Ekkor sok százan gyűlnek össze a Kath. Kőr helyiségében s a Kőr helyisége előtt cselédek és cseléd tartók egyformán. Sok szánkó állt ujév napján a Kőr helyisége előtt.

Ezek a szánkók noviszádi, jaraki, gosz-pogyincei, nádalji s más közeli községek gazdáinak tulajdonát képezik.

De a temerini gazdák is most fogadják meg béreseiket rendszerint egy évre. Valóságos bábeli nyelvzavar van ezen a vásáron, ahol szerbül, magyarul és németül, sőt, szlovákul is folyik az egyezés. A járdákat úgy elállják, hogy az ember sűrűn téren a járókelők alig tudják átfúzni magukat. Odabent a Kőr helyiségében s a vendéglő egyéb helyiségében, mely ilyenkor az egyezkedők rendelkezésére áll, vigan folyik a poharazás. A környék különféle nemzetiségű polgárai békésen megáruznak egy gyékényen s még sosem fordult elő, hogy ezen az ugynevezett rab-szolgavásáron összekülböztetés, verekedés támadt volna.

— Én is tudok németül — jegyzi meg az egyik apa, aki fiát akarja szolgálatba állítani — hadd tanuljon a fiam is nyelveket. S elállította fiát egy noviszádi szerb gazdához. Ezek a szerződéseik sokszor másnap délig is folytatódnak.

Nagyon érdekes feljegyezni, most különösen, hogy mi is egy béresnek a bére, amidőn a községek mindenfelé a községi tisztviselők javadalmának a leszállításán fáradoznak.

Az egyik cseléd tartó gazda, akinek az elmúlt év folyamán egy 16 éves bérese volt, ennek 3 és fél métermázsa búzát, 3 métermázsa kukoricát, 1500 dinár készpénzt 1 kocsisalmát, 1 pár nyolchetes malacot, 2 pár bocskort, 2 pár gypajuharisnyát fizetett, aminek pénzbeli értéke így alakul:

3 és fél q. buza	à 300 D.	1050 D.
3 q. kukorica	" 250 "	750 "
Készpénz	" 1500 "	1500 "
1 kocsisalma	250 "	250 "
2 pár bocskor	" 70 "	140 "
2 " gypajuharisnya	70 "	140 "
		3830 "

Ha ehhez a napi kosztot havi 600 dinárban állapítjuk meg, ami egy 16 éves suhancnál éppen nem sok, a koszt is kitesz évi hétezerkétszáz dioárt. Kvártély, betegsegélyző és betegápolás címén ne számítsunk többet, mint havi 80 dinárt, ami szintén 960 dinár évi átalánynak felel meg. Ha még a mosást is hozzászámítjuk többnek.

A 16 éves béres évi javadalma tehát:

3830 + 7200 + 960 = 11 990 dinár.

Ennél jóval többet kap az idén egy

19—20 éves béres, akinek 6 métermázsa búzája, 6 métermázsa kukoricája, 3000 dinárja s a többi szükséges járandósága van. Ha azután hozzászámítjuk, hogy a béresek kvalifikációjukat többnyire a sertések őrzése körül szerzették gyermekkorukban, akkor a tisztviselői kvalifikációval és fizetéssel összehasonlítva nagyon tisztességes javadalmazásban részesülnek.

De hiszen mindenkinek meg kell adni a magáét. Ha a béres megköveteli és meg is kapja a fenntartására szükséges fizetést, miért nem kaphatják meg a szellem munkásai az őket megillető éhbért, akik amellet, hogy a köznek dolgoznak, családot is kénytelenek eltartani, míg a béres csak önmagát tartja fenn és aránylag sokkal több a javadalma, mint a hasonló koru tisztviselő.

Szépségverseny

Különös dolog ez. Nem lehet rá azt mondani, hogy haszontalan, erkölcsrontó és felesleges dolog szépségversenyeket tartani, mert hiszen minden nő szép akar lenni s minden nő kíváncsi arra, hogy szépségét a többi ember milyen mértékűnek, milyen rangnak találja. Valami szokatlanul ingerlő és diadalmas érzés lehet abban, összemérni a szépségünket a világ szemelátára. Azonban — azonban a szépségversenyek szokása körül valami még sincs rendjén. Erre vall, hogy az Amerikai Nők Ligája legutóbb erélyesen állást foglalt a divatos szépségversenyekkel szemben, még pedig azon az alapon, hogy meg nem engedhetőnek, erkölcsstelennek tartja azt, hogy rendezőbizottságok, zsűri és egyebek ezekből a szépségversenyekből pénz keressenek. Píllanatnyi gondolkodás után teljes mértékben igazat kell adnunk az Amerikai Nők Ligájának. Minden pénz, amely a női szépségből, mint olyanból származik, erkölcsstelen, visszautasító. Összefognak egészen idegen emberek és pénzt keresnek azon, hogy egészen idegen nők elvonulnak szép arcukkal, karcsu termetükkel a közönség előtt. Ebben a tényben a női szépségnek, mint fogalomnak és ideálnak megcsufolása foglaltatik bent és lealázása annak, hogy a női szépség önmagáért van, önmagában szép. Mihelyt a szépség varázsába, a mosolygó ajkak és özlábak szivderengető látványosságába pénz csörren bele, vége az illúzióknak, minden hatás lerombolódik, a bübajos arcok egymásutánja nem sokban különbözik egy divatrevün felvonuló bundák s toalettek üzletiségétől. Az üzleti alapon létrehozott amerikai szépségverseny, karrier után vágyó nők találkozási szokott lenni — s néha a győztes valóban csinál is karriert, elrepül egészen a mozi-vászonig; — azonban a szép nő verseny nélkül is megcsinálhatja a maga legtisztább karrierjét azt, amiért őt a kegyes Sors szépségével jutalmazta, azt, amely karrier mégis csak minden női karrierek közt a legkülömb; egyetlen férfi boldogítása a családi tűzhely melegében s a szépsége továbbvirágása a gyermek édes mosolyában. Ehhez pedig nem kell élelmes üzletemberek rendezői talentuma s a nyilvánosságban mindig bent rejlő szégyenítő megálázkodás.

A jó háziasszony

— Mennyit kér egy hónapra mint mindenes?

— Két fontot.

— Az sok. Ne felejtse el, hogy én fogok főzni.

— A nagysága főz? Akkor nem jövök három fonton alul.

A vágóhidon

Az ökör (a tagló láttára szomoruan fel-s hajt): Nem értem az egész ügyet. Hogy lehet ilyen cudar pechem, mikor egész nyáron négylevelű lóherét ettem?

CSAK
Dr. OETKER'S
BACKIN
SÜTŐPORRAL SÜT!

A 104 receptet tartalmazó könyvet kívánatra ingyen és bérmentve megküldi:
Dr. Oetker d. z. o. z., Maribor

féle képes receptkönyv, 200 elsőrangú recepttel, 51 képpel. Ára 5 dinár. Mindenit kapható, esetleg közvetlenül

Dr. Oetkernél, Maribor.

EGYEDÜL ŐSZI FÁK ALATT

*Jó tédet hajtani őszi magányban
ziháló fák alatt s tünt emlékek fölött.
Jó emlékezni egyszer csókolt puha szájára
kedvesünknek, ki álmodik azóta
forró örömei várkosán. —
Jó magunkbanéző dhitattal csöngetni
szívünk apró harangját, míg fáradt kezünkre
hulló aranyként pereg a lomb . . .
Jó vissza nézni magános úton csendes séta
közben, hogy a boruló bokrok méla sötétjén
kinek a múlt-arca néz rednk.
Jó egyedül őszi fák alatt
magunkba bejelé hallgatózni, hogy benn
a szívünkben mekkora csend van . . .
És jó egy szélhordta piros levélért lehajolni
a deres földre s forró tenyerünk melegével
élesztgetni, mint elmúlt szeretőnk rég kihűlt
szívét . . .*

Fekete Lajos

Huszonhat óra alatt építettek fel Angliában egy vasuti hidat

Londonból jelentik: A modern technikának érdekes sikere volt a minap a Medway folyót Maidstone és Barming közt átszelő vasuti hid felépítése. A régi fahid már nem felelt meg hivatásának és vashiddal kellett kicserélni, nehogy leszakadjon a rajta átbogó vonatok alatt. Az építés este kezdődött, mikor már megszűnt a vasuti forgalom és az utolsó vonat is átbogott a fahidon. Munkások százai nagy gyorsasággal láttak munkához és a mérnökök katonai vezényszavakhoz hasonló parancsaira először felszedték a sineket, majd eltávolították a hid farészeit. Ezután megkezdődött a vashid felépítése ugyanolyan pontosággal és gyorsasággal. A hid vasrészeit és a hatalmas emelőgépeket már a nap folyamán odaszállították Londonból. A partokon összegyűlt a környék népe, hogy lássa ezt a hidépítést, melynek érdekessége vetekedett bármilyen látványosságával. A sok száz munkás olyan pontosággal végezte dolgát, mintha egyetlen élő-gépezet lett volna. Huszonhat óráig folyt a serény munka és ezalatt teljesen elkészült a százhuszonöt láb hosszú és huszonhat láb széles vashid, melynek súlya száznegyven tonna. Az a személyvonat, amelyik huszonhat órával ezelőtt átbogott a folyó fahidján, visszatérében már a vashidon futott át a tulsó partra.

HIREK

A napfény színe zöld

(Asztronómiai csevegés)

Színhely: Előkelő noviszádi kávéház. Egy asztal mellett pápaszemes úr ujságot olvas. Szomszédja a „Fliegende Blätter“-ben lapozgat.

Első úr (leteszi a lapot, leveszi a szemüvegét s nagyot csap kezével az asztalra) Nahát!

Másik úr (felrezen, kiejti az ujságot, meglepetve bámul szomszédjára) Mi az, mi történt?

Első úr: Hallatlan! Hát ilyen csudát még nem pipált a világ.

— Nos?

— A napfény zöldszinü!

— Micsoda zöldszinü?

— A napfény, barátom, a napfény! Érti ezt uram? A napfény nem fehér, nem sárga, nem lila, nem is kék, hanem zöld!

— Mondja csak kedves uram, mi közöm van nekem a napfényhez? Was hab ich davon? Miattam lehet hupikék is!

— Nézze, kedves barátom, én ugyan már régen tudtam, hogy maga egy kozmetikai barom, de annyira korlátoltnak mégsem tartottam, hogy nem érdekelnék az asztrál jelenségek.

— Igaza van, uram, de mi nem Ausztráliában élünk, hanem Európában. A napfény nekem teljesen vurst. Érti? Attól még nem lesz kevesebb az adósságom.

— Megengedem, de a filológia nem ismer aforizmákat. Charles Nordmann, a híres francia csillagász jutott annak a megállapítására, hogy a napfény színe zöld. Ezt nem lehet kétségbevonni, ez egy faktum s miután Cernin orosz napvizsgáló is Nordmann véleményéhez csatlakozott, most már nem kétséges, hogy a napfény zöld, mint a tavaszi mező színe.

— S mi haszna van magának abból, hogy nem fehér, hanem zöld?

— Nem rólam van szó, hanem az emberiségről. Ha maga jövőre strandolni megy, nem barnára, hanem zöldre fog lesülni. A kvarcsugarak behatása folytán a piros vértestecskék zöld színűre vedlenek az emberi szervezetben s amit eddig fehérnek látott a világ, ezentul zöldnek fog feltünni. Néprajzi tekintetből is rendkívül korszakalkotó Nordmann felfedezése amennyiben a napfény színváltozása a fehér népfaj teljes pusztulását jelenti.

— Óriási!

— Ugyvan, óriási! A világ kozmetikus rendszere a kozmoszi világűrben apró tényezővé, hogy ugymondjam salátává válik, a zöld szín behatása folytán a molekulák cseppkőalakulatai intenzív sugarakban vonulnak át a naprendszer zöld paraleloid atmoszféráján s tikkasztó párák alakjában szinte ólomsúlyal nehezdednek a föld tengelyére. Már most a spenót vegyi képlete a fehér vértóxinok csirájából kifolyólag a színvakság fokozatos halmazatával fehér anyaggá változtatja az uborkát, a paradicsomot és krumplit is. Szóval: ami eddig fehérnek tünt fel zöldnek fog látszani, mert a napsugarak zöld színe úgy aránylik a fehérhez, mint a banán az asztráchán bundához.

— S mondja, kedves uram, Nordmann csillagász is ezentul a zöld népfajhoz fog tartozni?

— Ugyvan. A kozmoszi világűrrel egyetemben!

— Köszönöm. (feláll s távozni akar)

— Hová? Hová?

— Megrágni a sok zöldséget, mielőtt napsugárrá válik

K. A.

1928. Január 8. Vasárnap

Római katolikus: *Szeverin*. Protestáns: *Szeverin*. Gör. kel: (December 26.) *Karácsony másodnapja*. A nap kel 7 óra 31 perckor, nyugszik 4 óra 26 perckor. A hold kel 8 óra 57 perckor, nyugszik 10 óra 9 perckor.

Időjárás: (A petrovaradini katonai meteorológiai állomás jelentése). Felhős, szeles idő az ország belsejében. Az Adriai tenger mellett nagyjából derült idő, mérsékelt bórával. A hőmérséklet valamivel emelkedik. Noviszádon egész erős északnyugati szél, derült, eső nélkül. A hőmérséklet minimuma -1° , maximuma $+8^{\circ}$.

1928. Január 9. Hétfő

Római katolikus: *Julián*. Protestáns: *Julián*. Gör. kel: (December 27.) *Szv. Szevén*. A nap kel 7 óra 29 perckor, nyugszik 4 óra 27 perckor. A Hold kel 7 óra 21 perckor, nyugszik 11 óra 25 perckor.

— **Ófelsége Mária királyné születésnapja.** Ófelsége Mária királyné hétfőn, január 9-én ünnepli születésnapját. Ez alkalommal az egész országban hálaadó istentiszteleteket tartanak. A beltéri róm. kath. plébániatemplomban délelőtt fél 10 órakor lesz az istentisztelet, a görög keleti püspöki templomban 11 órakor, a zsidó templomban háromnegyed 11 órakor.

— **Felhívás a Szent Grimasz előfizetés-gyűjtőihöz.** Mindazok, akik Fekete Lajos Szent Grimasz c. verskötetére előfizetési ívet kaptak, felkéretnek, hogy a gyűjtött előfizetők névsorát levélben f. hó 15-ig, a kötetre előfizetett összegeket pedig legkésőbb f. hó 20-ig postaulalványra a Délbácska kiadóhivatala címére (Noviszád, Trg Oslobodjenja 3) beküldeni sziveskedjenek.

Ne mulassza el és vásároljon még **„Bristol“** trafikban. Zsel- ma sorsjegyet a „Bristol“ jeznicska u. 27. Telefon 25-96. — Huzás már január 11-én.

— **Az Ingenykenyér karácsonyi élelmiszer kiosztása.** A noviszádi Ingenykenyér Egylet a gör. kel. karácsonyi ünnepekre is élelmiszerrrel látta el a pravoszláv vallású szegényeket. A kiosztás a gyermekotthonban történt, Csirics Irinej püspök jelenlétében. A szegények között csakugy, mint a katolikus ünnepek előtt, 200 kiló liszt, 200 kiló kenyér és 60 kiló hús került kiosztásra. A szegény gyermekek azonkívül cukorkát és süteményt kaptak. A kiosztás után Csirics Irinej püspök köszönetét fejezte ki Kohn Ilona elnöknőnek az Ingenykenyér áldásos és emberbaráti működéséért.

— **A noviszádi tavaszi futtatások.** A noviszádi „Petar trónörökös“ lovaregylet március 25-én rendezi az idei tavaszi futtatásokat.

I^o TŰZIFA
PACIK FATELEP, VÁSÁR-TÉR,
Kisfaludi u. 15. TELEFON 26-10.

— **A Noviszádi Katolikus Olvasó és Gazdakör** könyvtárának azon olvasó tagjaitól, akik már régebben kikölcsönöztek könyveket kérjük a könyvek legrövidebb időn belül való visszaszámraztatását a Gazdakör könyvtárába.

— **Eljegyzés.** Kovács Mihály faárnygáros leányát, Ilonát eljegyezte Jojárt József szigorló orvos Szegeden. (Minden külön értesítés helyett.)

ELSŐRENĐŰ TŰZIFAT
vágva és hasítva, sziléziai diókokszot, porosz kockaszinet legolcsóbban házhoz szállítanak **Schwarz Testvérek**, Ribnji trg 11. Telefon 20-09.

— **Vékony harisnyát hordjunk-e vagy sem?** Ez a kérdés most már bizonyára tisztázva van, amennyiben minden háziasszony fáradtság nélkül még a legfinomabb műselyem és flórharisnyát is kimoshatja. A hatyuszappanforgács használata megkönnyíti a mosást s lehetővé teszi, hogy a harisnyát még aznap, amikor levetettük, a legcsekélyebb idővesztés nélkül kimossuk.

— **A Magyar Párt százaskomissziója szerdán, január 11-én este 8 órakor értekezletet tart az Aranyhordó vendéglőben.**

— **Megszurkáltak egy legényt Termerinben.** Szvincsák István és Kihut Sándor 18 éves legények nem a legjobb viszonyban éltek egymással. Az ellentét közöttük vízkereszt ünnepe után este azután véres összeütközésben robbant ki, Ünnepi este lévén, a legények a lányos házhoz mentek, és emiatt támadt az összetűzés is közöttük. A két legény egymásra támadt az uccán s Kihut István ellenfelén zsebkésével és egy acélbokszerrel öt súlyos sebet ejtett. Az egyik készsúrás Szvincsáknak az orrát szelte át. Sebeit dr. Mandel községi orvos köthette be. A sebek gyógyulása hosszabb ideig tarthat. A verekedőket a rendőrség letartóztatta s megtette ellenük a büntető feljelentést.

— **Az Ispitna Komisija za ložače i mašiniste Vel. Bečkerek** a legközelebbi lokomobil gépkezelői és stabil fűtői vizsgát február hó 11-én, a stabil gépkezelői vizsgát pedig február hó 15-én tartja meg. A vizsgáznai szándékozókknak február hó 6-án délelőtt kell jelentkezni az Ispitna Komisijánál Vel. Bečkereken, Obala Princeze Jelene br. 4. Ugyanaz nap délutánján kezdődik a tanfolyam is. A vizsgázóknak a következő okmányokra van szükségük: 1) születési anyakönyvi kivonat, 2) erkölcsi bizonyítvány és 3) a hat hónapi gyakorlatot igazoló bizonyítvány, mely gyakorlatot vizsgázott gépész mellett végezte. Ezt a bizonyítványt köteles a géptulajdonos kiállítani és a község által hitelesíttetni.

— **Eljegyzés.** Meres Máriát Nyiradonyról eljegyezte Laudisz János Novisád. (Minden külön értesítés helyett.)

— **„Fruskagora“ kirándulásai.** A „Fruskagora“ turistaegyesület vasárnap kirándulást rendez a Fruskagorára. Indulás reggel 6 óra 30 perckor a városházáról. Tagsági igazolványok felmutatása kötelező. Akik a Zmajevácon vagy Oszovljén éjjeleznai óhajtanak, kötelesek a „Putnik“ menetjegyirodában utalványt váltani. A paragovói uton ródilpálya áll a turisták rendelkezésére.

Valódi bécsi gázkocsz
szobák fűtésére kapható csak az egyedarástisonál, **Krajačević fatelepén** Novisád. Telefon 21-65.

— **Kifizették a városi tisztviselők ruhasegélyét.** Jelentettük, hogy a városi tanács kiutalta a városi tisztviselők ezidei ruhasegélyét. A városi pénztár pénteken délelőtt fizette ki a ruhasegélyeket a városi alkalmazottaknak.

— **Mindenki művész,** aki lakását izlésesen és olcsón rendez be. Tehát ne mulassza el megtekinteni **Hemler** butoráruház (Safarikova ul. 30.) nagyválasztéku raktárát, főleg az ujonnan érkezett, minden igényt kielégítő, bécsi hálósobákat és ebédlöket.

APOLLO-ban még ma:

A
SZIRÉN
Svetislav Petrović-csal

— Arsenijević M. noviszádi ügyvéd irodáját Miletićeva-ulica 35. szám alá helyezte át. 121-1-3

— Egy esztendő alatt félmillióval csökkent, a szociáldemokrata szakszervezetekbe tömörült munkások száma. Londonból jelentik: A világ valamennyi szakszervezetében tömörült munkások száma hivatalos megállapítás szerint, 1926-ban 12.839.000 volt. Az 1925. évi statisztika 13.366.000 tagot mutat fel, tehát egy év alatt csaknem félmillióval csökkent, a szociáldemokrata szakszervezetek taglétszáma.

Valódi porosz szalon kőszén

szobafűtésre, portmentes, kapható csakis **Krajačević** fatelepen Novisad, Strand-ut. — Telefon 21-65.

— Ötmillió font sterling alaptőkével társaság alakul az oceáni légiforgalom lebonyolítására. Londonból jelentik: A Westminster Gazette közlése szerint, angol-amerikai társaságot akarnak alapítani, mintegy ötmillió font sterling alaptőkével, amely London és Newyork között bonyolítaná le a légiforgalmat. A rendszeres oceántuli forgalom az K. 100 nevű repülőgép júliusra várt elkészülése után indulna meg.

— Felfedező utra indult egy magyar egyetemi tanár, a keletindiai Celebesz szigetre. Budapestről jelentik: Lóczy Lajos egyetemi tanár, ismert geológus, egy angol-olasz társaságtól megbízást kapott, hogy a keletindiai Celebesz sziget még teljesen ismeretlen vidékének geológiai felkutatására vezessen expedíciót. Lóczy Lajos az ajánlatot elfogadta és január 6-án utnak indult Kelet-Indiába. Az expedíció utja ismeretlen törzsek lakta őserdőkben, 2-3000 méter magas hegyek között vezet, amelyekről a tanár pontos geográfiai és geológiai térképeket fog készíteni.

Tüzifa Szén

Prima szerémi tüzifa vágva, hasítva, házhoz szállítva, felsősziléziái diós kősz. Porosz darabos szalon kőszén. Retorta faszén száraz, portmentes, legolcsóbb árban, vagontelepekben is kapható

Vinkovits fatelepen

Novi Sad, Örmény-ut. — Tel. 22-57.

— Véget ért a hastingsi nemzetközi sakkverseny. Londonból jelentik: A hastingsi nemzetközi sakkverseny tegnap befejeződött. Első lett Tartakover 6.5 ponttal, második a magyar Steiner 6 ponttal, a harmadik helyen a belga Colle és az angol Büerger osztoznak.

— A francia bank leszállítja a kamatlábat. Londonból jelentik: A Daily Telegraph pénzügyi levelezője jelenti Párisból, hogy pénzügyi körökben és a tőzsdén erősen tartja magát az a hír, hogy a francia bank hamarosan leszállítja a kamatlábat, mégpedig 4 százalékról 3.5 százalékra. Illetékes körökben valószínűnek tartják, hogy ez a leszállítás a jövő csütörtökön következik be.

Hafa Solid harisnyák

BRAČA SCHÖNBERGER-nél, Novisad, Jevrejska ulica 6 szám.

— Kifizetik-e a tisztviselők hátralékos járandóságait az 1928-ik évben? E hó 4-én még nem kapták meg az állami tisztviselők a fizetésüket. A minisztérium ugyanis nem engedélyezte januárra a hitelt. Pénz van minden járási pénzügyigazgatóságnál, a késedelem tehát csak a minisztériumi ügyvezetésben van. Ennek az adminisztrációnak nemcsak havonta érzik a tisztviselők a hátrányos lassúságát, de évekre visszamenő kellemetlen-

A párisi sajtó szerint Olaszország 1923-ban francia-olasz-jugoszláv szerződés megkötésére tett ajánlatot

Párisból jelentik: Az Echo de Paris hasábjain Pertinax annak igazolására, hogy egyidőben Olaszország elismerte Franciaország jogát a Balkánon, nyilatkozik arról, hogy 1923-ban Contarini, olasz külügyi főtitkár a Németország és Magyarország részéről történt offenzív akció ellensúlyozására

francia-olasz-jugoszláv szerződésre tett ajánlatot.

Franciaország az ajánlatot akkor nem fogadta el, mert Poincaré miniszterelnök nem akarta országát a Balkán ügyeibe beleavatni. Később viszont Olaszország nem akart tudni a hármasszerződésről, mivel lehetségesnek látszott a közvetlen megegyezés Beograd és Róma között.

Beogradban erősen tartja magát az a

hir, hogy az olasz kormány az 1924. január 28-án aláírt olasz-jugoszláv barátsági szerződést attól teszi függővé, hogy ratifikálja-e Jugoszlávia a két állam közötti neptunói egyezményt, amely különböző gazdasági egyezmények komplexuma.

Az öt esztendőre szóló baráti szerződés felmondási ideje most jár le. Olaszország hírszerint azzal az ajánlattal fordult a jugoszláv kormányhoz, hogy hajlandó a felmondási időt hat hónappal meghosszabbítani, ha a jugoszláv kormány ratifikálja a neptunói egyezményt.

A berlini Lokalanzeiger jelentése szerint Jugoszlávia sem akarja megújítani az 1929 januárjában lejárató olasz-jugoszláv baráti szerződést.

Hirdessen

a Délbácskában!

A noviszádi törvényhatósági bizottság ellenzéki vitája két magyar képviselőtestületi tag állampolgársága körül

Jugoszláv állampolgárok-e Dr. Vilt Vilmos és Achs Izor?

A noviszádi törvényhatósági bizottság alakuló ülésén az ellenzék soraiból bizonyos aggályok merültek fel Dr. Vilt Vilmos és Achs Izor képviselőtestületi tagok állampolgárságára vonatkozólag. Az ellenzék egyik vezérszónoka annak a véleményének adott kifejezést, hogy a szóbanlevő képviselőtestületi tagok nem nyerték el állampolgárságukat törvényes uton.

Az ellenzéki vezérszónokok birálatával szemben annak a megállapítására szorítottunk, hogy az illető urak ugylátszik nem ismerik a belügyminiszter 1921. augusztus 30-án kelt 19582 sz. opciós rendeletét, amely a „Sluzbene Novine“ 1921. szeptember 10-iki számában jelent meg s amely nem más mint a Magyarországgal kötött trianoni békeszerződés III. rész, VII. szakaszának végrehajtása s amelyet az SHS királyság 1921. június 26-án ratifikált.

Nevezett szerződés mint ideiglenes törvény a Sluzbene Novine 1921. július 27-iki külön kiadásában lett kihirdetve.

A belügyminiszter idevonatkozó rendelete értelmében az opció kétféle: az egyik, melyet az illető optáns nemzetisége alapján nyerhet el, a másik pedig, amely az illetőség szerint bírálendő. Nemzetisége szerint Magyarország minden állampolgára 1922. január 26-ig optálhatott saját nemzeti állama javára. Az illetőség szerint elbírálandó opció pedig ugyancsak két részre oszlik azok, akik országunkba költöztek és illetőségi jogukat 1910. január elseje előtt nyerték el s nem optálhattak nemzetiségük alapján azon állam javára, amelynek keretébe tartozott az a község, amelyben előbbeni illetőségüket élvezték, az optálást előbbeni illetőségük alapján nyerték el, a második csoportba pedig azok tartoznak, akik itteni illetőségüket 1910. ja-

segeit is szenvedik. Az 1923. évi tisztviselői törvény rendezte, illetve felemelte a tisztviselői fizetéseket 1923. évi október 1-től kezdve. A minisztérium azonban a fizetéseket csak 1924. április elsejétől kezdve emelte fel, a félvéi fizetési többlet bent maradt az államkasszában, s erre, ami egyes tisztviselőknél ezrekre rug, még mindig várnak a tisztviselők, mint jogos illetményüire. Vannak ezenkívül egyéb hátralékok is, amiket a minisztérium még mindig nem utalt ki, de amelyeknek kiutalását a múlt évben az 1920-25-ös évekre már megkezdte, sőt be is fejezte. Hogy a későbbi hátralékos illetmények kiutalása folytatódni fog-e az új költségvetési évben, erre nézve szeretnénk felvilágosítást nyerni az érdekelt tisztviselők.

Igen sok az olyan tisztviselő az országban, akinek az állam százakkal, sőt ezrekkel tartozik és különösen sok ezek között a tanító. A nemzetiségi tanítók ugyanis, akiknek az államnyelvből annakidején vizsgáznok kellett, mindaddig nem léphettek elő, míg ezt a vizsgát le nem tették. S akik letették, azok nagy része sem jutott még hozzá a törvényes illetményéhez. Az elmúlt évben, mint ismeretes, a kormány a tisztviselői hátralékoknak a kifizetésére negyvenmillió dinárt irányzott elő s ez a negyven millió dinár még mindig nem fedezte az összes tisztviselői hátralékokat úgy, hogy a tisztviselők egy része az új költségvetési évben várja és reméli jogos igényeinek kielégítését és hátralékos járandóságainak kifizetését.

Melyik kellemesebb?

— Hallom, hogy az új lakó zongoraművész?

— Igen, de szerencsére van egy csomó gyereke és azok úgy ordítanak, hogy a zongoraszó nem hallatszik.

Kar és kéz

— Igazán nem való ez a ruha ilyen kisvárosba. Mindenki a karomat bámulja!

— Pedig megelégednél, ha csak a kezéd iránt érdeklődnének, ugyebár?

A féltestvér

— Azt hallom, hogy a bátyja volt az, akivel tegnap este láttam. Csak fél olyan magas, mint maga.

— Igen. Mert csak a féltestvérem.

Jön!

APOLLO

Jön!

A Ganges királynője

(A SIROK ÁRNYÉKÁBAN)

Apolló január 9-10. és 11-én:

Szép asszonynak kurizálok

Fényes kiállítású filmszenzáció Ellen Richter és Bruns Kastner-rel a főszerepben. Eredeti felvételek a berlini „Haller Revue“-ről.

nuár 1 után nyerték el s akik 1922. július 26-ig kérvényezhették állampolgárságuk elismerését s a belügyminiszter hozzájárulása után nyerték el állampolgárságukat.

Azok pedig, akik már 1910. január 1 előtt voltak noviszádi illetőségűek s nem vették igénybe esetleges opciós jogukat nemzetiségü vagy előbbeni illetőségük alapján, automatikusan váltak jugoszláv állampolgárokká.

Dr. Vilt Vilmos és Achs Izor, miután noviszádi illetőségüket 1910. január elseje után nyerték el, a megállapított határidőn belül állampolgárságuk elismerésére vonatkozólag kérvénnyel fordultak a belügyminiszterhez s a miniszter jóváhagyólag intézte el folyamodványukat. Állampolgársági okiratukat az illetékes hatóság 5959 és 8620 sz. alatt állította ki.

Dr. Vilt Vilmos és Achs Izor tehát a törvény értelmében nyerték el állampolgárságukat s így egyáltalában nem kétséges, hogy nevezettek az S. H. S. állam teljesjogu polgárai ugyanazokkal a jogokkal és köteleességekkel felruházva, mint a többi állampolgárok.

Ezekhez a ténybeli megállapításokhoz felesleges mindennemű bővebb kommentár. Mindenesetre jellemző a városi ellenzék harcmódorára az a körülmény, hogy minden kézzelfogható bizonyíték nélkül nem átalják kétségbevonni képviselőtársaik állampolgárságát sem. Ugyilátszik ez is a disszidens „politikai taktikához“ tartozik.

Kellemes és meleg otthona

csak akkor lesz ha **gázzal** fűt és főz. 4079 1-6

Zanácskozásra ül össze a csehszlovák-magyar döntőbíróóság

Lausannéból jelentik: Január 24-én ül össze első ízben Lausennében a csehszlovák-magyar vegyes döntőbíróóság amely ezuttal tárgyalja az első földbirtok pört, amelyet a Szlovenszkóban kisajátított földbirtokok ügyében indítottak a csehszlovák állam ellen.

A per tárgya Hadik gróf zemplénmegyei varonniói birtokának kisajátítása, amelyért a gróf nagyszegű kártérítést követel.

Tüzfát, szenet, kokszt

legjobb minőségben, legolcsóbban, vagon, öl és kiló-tételekben azonnal házhoz szállít:

LIGNUM, Braća Popović
Novisad, Mali Liman. Tel. 25-85.

Schwarz Vera hangversenye. Az idei hangversenyszézon kétségtelenül legnagyobb művészi attrakciója Schwarz Vera operanékesnő január 15-iki hangversenye. A bécsi opera első primadonnája páratlanul szép műsor keretében mutatkozik be a noviszádi közönségnek. A kiváló művésznő január 13-án Budapesten lép fel Fleta, a világhírű olasz tenorista társaságában, majd Budapestről Noviszára utazik, ahol az Ingenyeregylet által rendezett hangversenyen fogja elragadtatni a közönséget. Schwarz Vera Zagrebban

született s már leánykorában feltűnt pompás hanganyagával és ragyogó szépségével. A zagrebi zenekonzervatórium elvégzése után Bécsbe, majd Berlinbe került, ahol Kemp Barbara mellett az első szerepeket kreaálta. Később a bécsi opera szerződtette első drámai énekesnővé s azóta állandóan Bécsben tartózkodik. A kritika véleménye szerint Schwarz Vera ezidőszert Jeritza Mária után a leghíresebb operanékesnő, aki egyébként legközelebb nagyobb amerikai turnéra indul. Noviszádi szereplése tehát elsőrangú művészi eseménynek ígérkezik. Jegyek elővételben már kaphatók a Lipkovics-trafficban.

A Reinhardt-társulat noviszádi vendégszereplése. Mint már jelentettük, a Brockmann Hans vezetése alatt álló német drámai együttes január 27-én és 28-án vendégszerepel a noviszádi Nemzeti Színházban. A társulat, amely a Reinhardt színpadok művészeiből rekrutálódik két klasszikus darabban mutatkozik be. Első napon előadja Friedrich Hebbel világhírű drámáját „Gyges und sein Ring“, a második estén pedig Heinrich Kleist „Der zerbrochene Krug“ című vígjátékát valamint egy pompás flamand játékot, amelynek szerzője ismeretlen. Jegyek elővételben már kaphatók a német könyvkereskedésben. (Kralja Aleksandra-ucca 16, Menráth-palota.)

Szerdán vagy csütörtökön kerül színre a „Tosca“. Jelentettük, hogy a január 4-ére hirdetett „Tosca“ előadását technikai akadályok miatt el kellett halasztani. Mint most értesülünk, az operagyüttes valószínűleg szerdán vagy csütörtökön mutatja be Puccini népszerű operáját, Popova Liza beogradi és Knittl Zdenko zagrebi operanékesssel a főszerepben.

ODEON-ban még csak ma:

CARMEN

12 felvonásos attrakció

RACQUEL MELLER a főszerepben.

ODEON január 9-10-én

Pat és Patachon

mint kalózk

8 felvonásos, elsőrendű vígjáték.

Ma délután 2 óra 15 perchor:

Makkabi-Vojvodina

Serlegmérkőzés

Karagyorgye pálya, bíró: Nemes

Mint hogy a katolikus karácsonyra tervezett serlegmérkőzések az időjárás miatt eltolódtak, a mai mérkőzés tulajdonképpen a tavaszi szezon kezdetét jelenti.

A papírforma szerint a mai küzdelemben a Vojvodina indul győzelmi eséllyel, amint hogy bajnoki helyezésétől fogva, a serlegmérkőzések első helyezése is a piros-fehér csapat számára valószínű.

A Judo Makkabi azonban már sokszor csinált meglepetést és ha a karácsonyi hangulat még intenzíven uralkodik a Vojvodina játékosokon, könnyen megeshet, hogy a mai találkozó is meglepetést hoz.

ZsAK-SAK 3:1 (2:1)

Serlegmérkőzés

Karagyorgye pálya, bíró: Daljeu

Az időjárás váratlanul enyhére fordult és a kerület gyors elhatározással tegnapra tüzte ki a karácsonyi serlegmérkőzések megkezdését. Az első félidő meglepetése volt, hogy a Postások váratlanul szép játékkal vették ostrom alá a Vasutasok kapuját.

Egyre-másra vezették a lelkes Postások a szébbnél-szebb támadásokat, de a vasutas védelem és nem ritkán a balszerencse meg-hiusította a szépen kitervelt akciók eredményes befejezését. A második félidőben a nagyobb állóképességű Vasutasok kerekedtek felül és bebiztosították a győzelmet. A Postások két büntetőt nem tudtak értékesíteni.

Szőnyegét és Függőnyt NOVISADON

legolcsóbban csakis az újonnan megnyílt üzletben

Holik Rudolfnál vásárolhat

1928 január 7

A dinár árfolyamai

Budapest 10.02—10.08 (pengőben), Prágában 58.75—59.25, Bécsben 12.38-50—12.44-50, Triesztben —, Milanóban —, Berlinben —, London 276.

Zürich

Páris 20.39-50, London 2529-37-5, New-York 518.77-5, Brüsszel 72.40, Milanó 27.44, Amsterdam 209.17-5, Berlin 123.60, Bécs 73.20, Budapest 90.60, Szófia 373-5, Prága 15.36—, Varsó 58.10, Beograd 9.13-50, Bukarest 3-20, Athén —.

Chikagoi terménnyőzsde

Január 7. Buza alig tartott. Március: 130¹/₈, Május: 131³/₈, Julius: 127¹/₈. Tengeri tartott. Március: 87³/₄, Május: 91¹/₈, Julius: 93¹/₈. Zab alig tartott. Március: 53⁷/₈, Május: 55¹/₈, Julius: 52³/₈. Rózsa alig tartott. Március: 108³/₈, Május: 109¹/₈, Julius: 103⁷/₈.

Téli szükségletre

1^a rózsaburgonya, vöröshagyma

a legolcsóbb árban házhoz szállítva kapható

Gausz János

Novisad, Futoski put 66. Telefon 25—34.

A VILÁG

LEGJOBB

ZONGORÁI

legszilárdabban vásárolható

TRUPPEL

hírneves hangszertermeiben

NOVI SAD.

Gramfonok nagy választékban. — Óriási raktár lemezujdonságokban.

Brill

A cipőkrémek gyöngye

Apró hirdetések

Egy szó 1 dinár, NAGY BETŰS 2 dinár, a legkisebb apró hirdetés 10 dinár.

ELADÁS

Ingyen mintacsomag
Dostal pipere gyöngy-
porából. Egyszeri hasz-
nálát elég. Bóratka,
pattanás arctisztítalan-
ság eltűnik. Küldjön 2
dinárt bélyegben por-
tóra. **Kemikalija** No-
visad 144. Gyógyszer-
tárakban, drogériákban
20 dekás eredeti karton
25 dinár.

ELADÓ a város belte-
rületén 2 szobából álló új
ház építésre alkalmas
nagy telekkel. Karadjor-
gyeva u. 14. 120 1-2

Jó állapotban levő nagy
SINGER VARRÓGÉP
(szabó-gép) ELADÓ. Du-
darska ucca 1. 137 1-1

KIADÓ

KIADÓ két kisebb szo-
ba irodának, műhelynek
vagy raktárnak, esetleg
szoba, konyha Futaki utca
70. szám. 89-1-0

EGY SZOBÁS konyhas-
lakás és egy uccai helyi-
ség kiadó Sijunkina u. 8.
109-1-2

EGY SZOBÁS KONYHÁS
lakás kiadó Kamenička
ul. 7. 110-1-2

TŰZÁLLÓ könyvszek-
rény keresetlik. Ajánlatok
a Novisadi Kábelgyárhoz
intézendők.
100-1

MAGANOS NŐ kiadná
fél uccai szobáját egye-
dül álló nőnek Streljačka
(Lövész) u. 53. 136 1-

KERESLET

TANULO LÁNYOKAT
fizetéssel és egy inas fiút
ellátással felvesz Julije
Berger, kontak. vál. Novi
Sad, Pašičeva 11. 106 1-2

BEJÁRÓ felvétetik.
Cím: Kuszi Gyula vas-
kereskedő Novisad Teme-
rini ucca 8. sz. 130 1-

LEVELEZŐNŐ, fiata-
labb munkaerő, szerb és
magyar nyelvtudással,
gépirási (círli) és gyors-
írási ismeretekkel azon-
nal felvétetik. Ajánlatok
fizetési igények megjelölésével „Maribor 297-5”
jeligére Interklam d. d.-
hoz, Zagreb, Marovska 28.
135 1-1

A lap szerkesztéséért ideiglenesen felel:
ANDRÉE DEZSÓ

ÁLLÁST KERES

Férfi és női MASSEURE
és PEDIKÜRÖZŐ ajánl-
kozik házakhoz, eddigi
működéséről miniszteri és
orvosegyetemi tag által ki-
állított elismerő okmá-
nyokkal rendelkezik. Ké-
rem a nagyrózsák közön-
ség szíves pártfogását.
Reh Franja, Novisad, So-
kolska ul. 19. szám.
51-1-2

PERFEKT német, ma-
gyar levelezőnő, gyors és
gépirásban, könyvelésben
és szerb levelezésben jár-
tas, mielőbbi belépésre
állást keres. „Szorgalmas”
jeligére a kiadóban.
81-1-2

HÁZVEZETŐNŐI állást
keres középkorú intelligens
urnő magános urnál vagy
urnőnél. A magyar, német
és szerb nyelvet szóban
és írásban bírja s a ház-
tartás minden ágában jár-
tas. Elmenne vidékre is.
Cím a kiadóban. 126 1-3

FIATAL LEÁNY nyelv-
ismerettel állást keres.
Cím a kiadóhivatalban.
118-1-2

HÁZASSÁG

26 éves INTELLIGENS
ÖZVEGY ismeretség hiá-
nyában házasságra lépne
oly intelligens fiatalember-
rel kinek nem a hozomá-
ny, hanem a nyugalmas
családi élet a fontos.
Levelet „Szeretet” jeligére
a kiadóba kérek.

Részletfizetésre

adunk Önnek mindent,
amire szüksége van, a
legkedvezőbb fizetési
feltételek mellett u. m.
az összes

Ruházati cikkek:
Textilárut, Selyemárut,
Szövetet stb.

Háztartási cikkek:
Butort, Szőnyeget,
Függőnyt, továbbá
ÓRÁT, ÉKSZERT,
EVŐESZKÖZT,
SERVIZEKET

NATHAN WEISZ I SIN
Novisad, Futoski put 44.

Levelezőlap hívásra
házhöz küldjük uta-
zónkat.

Kézműárak árusítása legkedvezőbb
fizetési feltételek mellett csakis

„ELITA”

NOVISAD, Miletićeva 19. sz.

alatt ujonnan alapított gyári lerakotnál.
Első kézből eredeti gyári áron
kaphatók:

**elsőrendű férfi és női szövetek,
vásznak, sifonok, zefirek és
selymek.**

Mindennemű **divatáru és ruházko-
dási és háztartási cikkek** legga-
zdagabb választékban, legdivatosabb,
legjobb minőségben legalacsonyabb
árakon, legkedvezőbb részletfizetési
feltételek mellett.

PEIKERT és NEUROHR

villamossági és mechanikai szakműhely
NOVISAD, PRIMORSKA UL. 21.

Vállalunk mindennemű villanyvilágítási és erőátvi-
teli munkákat, forgó és egyenáramú Dynamo-
gépek és motorok javítását és újratekeresését.
Csengő és telefonberendezéseket. Speciális autó-
világítási javítóműhely. Autódynamók és Anlasserek
javítása és újratekeresése jótállás mellett. Autó
és Radió akkumulátorok javítása és töltése. **Eladó**
több különféle használt villamos motor és dynamó

Kifutó fiu

felvétetik

Schomann és Bauer cégnél
Jevrejska u. 9.

Financirozót

vagy aktív tőkéstársat keresek egy minden
házban szükséges közhasznú, olcsó cikk euró-
pai forgalomba hozásához. Szükséges kezdő
tőke 100-150 ezer dinár. Érdeklődőknek, kik
kimerítő információt adnak magukról (eddigi
működés, tőkeösszeg stb.), részletes felvilá-
gosítást küldök. Leveletet e lap kiadóhiva-
talába (Wagner-palota) „Kétszázmillió vevő-
kör” jeligére kérek.

VALLA OK:

könyvlektetést, mérlegkészítést, elhanyagolt köny-
vek rendbehozását, könyvszakértői megbízásokat:
„Könyvszakértő” Novisad, Postafiók 75.

Pénztárnokot vagy igazgatóhelyettesét

azonnali belépésre keres egy kisebb, de leg-
egészségesebb alapon működő pénztárat.
Tekintetbe vétetnek idősebb és együttműkö-
désre alkalmas személyek 500.000 dináros
kaucióval, illetve betéttel. Díjazás a munka-
képesség és megegyezés szerint és a betétre
az illető rendes kamatot kap, azonkívül tel-
jes biztosítást esetleg telekkönyvileg is.
Ajánlatok „Ritka alkalom” jelige alatt
„REKLAM” hirdetőirodához NOVISAD,
Wilson-tér 7. küldendők.

NAGYFEJEŐ

NOVISAD, JEVREJSKA U. 9.

**Előnyomda. Kézi és géphímző terem. Gomb-
áthuzás.** Nagy választék a legújabb függöny,
Storr miljö, futó, ágyterítő és agyarnitúrák, fehér-
nemű és a legdivatosabb ruhaminták előnyomtatása
és hímzése, kezi és gépszur túllhímzés, endlízés,
diszparna montrozás és **perzsa szőnyeg** nyírása
(stuccolás.) Sportaszlók készítése. Teljes kelengék
készítése hozott anyagból is. Nagy választék **kézi
kiőplő csipkékben** és kézimunka kellékekben.
Jutányos árak! Pontos kiszolgálás!

Ne üljön fel

a mendemondáknak, mert

1000 helyett 1500 órát

osztunk szét azok között, akik összegyűjtik az

J D O L K R E M

betűket.

**Srva Jugoslovenska
Kemična Fabrika d. d.**

Novisad.
90-1-2

Keresek egy végrehajtással

foglalkozó egyént, aki iróilag megítelt kö-
veteléseimet behajtja. Ajánlatokat „Végre-
hajtó” jeligére

Schmolka hirdetőirodába Novisad, kér.

1/4 vagy 1/2 milliós dinár állandó betétre

telekkönyvi biztosítást nyújt egy tekintélyes
pénztárat. Ajánlatokat „Teljes biztosítás”
jelige alatt REKLAM hirdetőiroda NOVI-
SAD, Wilson-tér 7. továbbit

Helyiség,

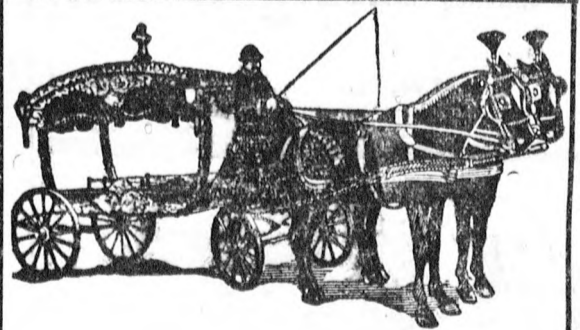
mely alkalmas irodának is, egy szobából álló,
a Wagner-palota udvarában, a „Delbácska”
szerkesztősége mellett kiadó. Bővebbet a
kiadóhivatalban.

Komplett salongarnitúra,

hálószoba citromfából, teljesen új zongora,
három perzsa szőnyeg eladó

Miletićeva ulica 22.

138-1-2

„GOLGOTA”

Temetkezési Vállalat

bármilyen temetkezési ügyeket, valamint ex-
humálásokat, szállítást bármely vidékről (kül-
földről is) a legnagyobb figyelemmel és pön-
tossággal a legszolidabb árak mellett eszközöl

Id. Lenkey Imre, Novisad.
Uspenska u. 12. szám.